

Seat No. : _____

MM-148

March-2019

M.A., Sem.-IV

508 : Sociology

(Contemporary Changes in Rural Society)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) તમામ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.
(2) તમામ પ્રશ્નોના ગુણ સરખાં છે.

1. (A) ગ્રામીણ સમુદાયનો અર્થ સમજાવી તેની લાક્ષણિકતા જણાવો. 14

અથવા

ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્રનું મહત્ત્વ સમજાવો.

- (B) જોડકાં જોડો : 4

(A)

(B)

(1) હર્બટ રીઝલે	(a) એક ગુજરાતી તાલુકામાં જીવન અને શ્રમ
(2) જે.બી. શુક્લ	(b) ભારતીય ગામ
(3) જે.એચ. હર્ટન	(c) ભારતના લોકો
(4) એસ.સી. દુબે	(d) ભારતમાં જ્ઞાતિ

2. (A) જ્ઞાતિનાં કાર્યો-વિકાર્યો ચર્ચો. 14

અથવા

ધર્મનાં કાર્યોની ચર્ચા કરો.

- (B) ખાલી જગ્યા પૂરો : 4

- (1) પરાધીન મજૂરોને _____ તરીકે ઓળખાવાય.
(2) ભારતીય પરંપરાગત સંસ્કૃતિમાં _____ મહત્ત્વ કેન્દ્રસ્થાને છે.
(3) જ્ઞાતિ એ એક _____ સમૂહ છે.
(4) આંદ્રે બેતાઈએ _____ ગામનો અભ્યાસ કર્યો.

3. (A) ગ્રામીણ ગરીબીનાં કારણો જણાવો. 14

અથવા

સ્થળાંતરિત શ્રમિકોની સમસ્યાઓ વર્ણવો.

(B) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 3

(1) હિંદુ ધર્મના મૂળ સ્ત્રોત કયા છે ?

(2) વર્ણધર્મ શું સૂચવે છે ?

(3) પ્રભાવિ જ્ઞાતિ એટલે શું ?

4. (A) હરિયાણી ક્રાંતિ એટલે શું ? તેનાં તત્ત્વોની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

ગ્રામ પંચાયતનાં કાર્યો સમજાવો.

(B) નીચેનાનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો : 3

(1) ગ્રામ સભા એટલે શું ?

(2) સત્તાનું વિકેન્દ્રીકરણ એટલે શું ?

(3) HYVP એટલે શું ?

Seat No. : _____

MM-148

March-2019

M.A., Sem.-IV

508 : Sociology

(Contemporary Changes in Rural Society)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Attempt **all** questions.
(2) **All** questions carry equal marks.

1. (A) Explain the meaning of characteristics of Rural Community. **14**

OR

Explain importance of Rural Sociology.

- (B) Match the column : **4**

(A)

(B)

(1) Harbert Rizale	(a) Aek Gujarati Talukama Jivan Ane sram
(2) J.B. Shukla	(b) Indian Village
(3) J.H. Hartan	(c) Indian People
(4) S.C. Dube	(d) Caste in India

2. (A) Discuss functions and disfunctions of caste. **14**

OR

Discuss functions of religion.

- (B) Fill in the blanks : **4**

- (1) _____ is identified as a dependent labourer.
(2) _____ is at main central position in Indian traditional culture.
(3) Caste is _____ group.
(4) Andre Betalie studied _____ village.

3. (A) State causes of Rural Poverty. 14

OR

Describe problems of migrant labour.

- (B) Write brief answers in the following : 3

- (1) Which are the main sources of Hindi religion ?
- (2) What is indicated by varnadharma ?
- (3) What is dominant caste ?

4. (A) What is Green Revolution ? Discuss its elements 14

OR

Explain functions of Gram panchayat.

- (B) Write brief answers of the following : 3

- (1) What is Gram-shabha ?
 - (2) What is decentralisation of Power ?
 - (3) What is HYVP ?
-